

4.11.2022

OZNÁMENIE POSLANCOM

Vec: Petícia č. 1245/2020, ktorú predkladá B. R., nemecký štátny príslušník, o nariadení (EÚ) 2019/1157 o preukazoch totožnosti a dokladoch o pobyte občanov Únie

1. Zhrnutie obsahu petície

Predkladateľ petície sa domnieva, že nariadenie 2019/1157 predstavuje vážny útok na základné práva občanov EÚ. Hoci by to mohlo byť obhájiteľné z hľadiska bezpečnosti, EÚ musí zároveň podniknúť kroky proti zneužívaniu údajov. Osobitné opatrenia boli ponechané v plnej miere na členské štáty. Predkladateľ petície považuje za protirečivé, že za uchovávanie odtlačkov prstov je zodpovedná EÚ, zatiaľ čo zaobchádzanie s veľmi citlivými údajmi sa ponecháva na členské štáty. Nariadenie by sa malo zmeniť tak, aby sa zabezpečilo, že pri vytváraní dokladov bude prípustné používať odtlačky prstov, zatiaľ čo ich uchovávanie v databázach po vytvorení bude zákonom zakázané.

2. Prípustnosť

Petícia bola uznaná ako prípustná 25. februára 2021. Európsky parlament požiadal Komisiu o poskytnutie informácií (článok 227 ods. 6 rokovacieho poriadku).

3. Odpoveď Komisie doručená 4. novembra 2022

Nariadením (EÚ) 2019/1157¹ sa posilňuje bezpečnosť preukazov totožnosti vydávaných členskými štátmi ich štátnym príslušníkom (a dokladov o pobyte, ktoré poskytujú iným občanom EÚ a ich rodinným príslušníkom). Nariadenie bolo prijaté Európskym parlamentom

¹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1157 z 20. júna 2019 o posilnení zabezpečenia preukazov totožnosti občanov Únie a dokladov o pobyte vydávaných občanom Únie a ich rodinným príslušníkom vykonávajúcim svoje právo na voľný pohyb; <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=celex%3A32019R1157>

a Radou 20. júna 2019. K návrhu nariadenia, ktorý predložila Komisia, bolo pripojené posúdenie vplyvu, v ktorom sa analyzoval odber odtlačkov prstov².

Toto nariadenie nadobudlo účinnosť 2. augusta 2021. Od tohto dátumu musia členské štáty vydávať dokumenty, na ktoré sa vzťahuje nariadenie, za podmienok, ktoré sú v ňom stanovené.

V článku 3 ods. 5 nariadenia (EÚ) 2019/1157 sa stanovuje, že preukazy totožnosti musia obsahovať vysoko bezpečné pamäťové médium, ktoré obsahuje podobu tváre držiteľa preukazu a dva odtlačky prstov (ďalej len „biometrické údaje“). Cieľom tohto článku je zabrániť falšovaniu preukazov totožnosti a ich podvodnému používaniu a zároveň zvýšiť ich uznávanie, keď občania Únie uplatňujú svoje právo na voľný pohyb a pobyt v EÚ.

Uchovávanie podoby tváre a dvoch odtlačkov prstov v preukazoch totožnosti, ako sa už stanovilo v súvislosti s biometrickými pasmi a povoleniami na pobyt pre štátnych príslušníkov tretích krajín, je najvhodnejšou kombináciou spoľahlivej identifikácie a overovania so zníženým rizikom podvodu s cieľom posilniť zabezpečenie preukazov totožnosti a pobytových preukazov.

Členské štáty sú zodpovedné za riadne spracovanie biometrických údajov od zberu až po vloženie údajov na vysoko bezpečné pamäťové médium v súlade s nariadením (EÚ) 2016/679 o ochrane osobných údajov³. V tejto súvislosti nariadenie (EÚ) 2019/1157 neposkytuje právny základ na vytvorenie alebo vedenie databáz na vnútroštátnej úrovni na účely uchovávania biometrických údajov v členských štátoch, čo je záležitosť vnútroštátneho práva, ktoré musí byť v súlade s právom Únie v oblasti ochrany údajov. Nariadenie (EÚ) 2019/1157 okrem toho neposkytuje právny základ na vytvorenie alebo vedenie centralizovanej databázy na úrovni Únie.

Nariadením (EÚ) 2019/1157 sa zavádzajú dostatočné záruky, pokiaľ ide o odber a uchovávanie odtlačkov prstov členskými štátmi. Biometrické identifikačné znaky by sa mali napríklad zbierať a uchovávať na pamäťovom médiu preukazov totožnosti a dokladov o pobyte na účely overenia pravosti dokladu a totožnosti držiteľa.

Takéto overenie by mali vykonávať len riadne oprávnení pracovníci a len keď sa podľa zákona požaduje vystavenie dokladu. Biometrické údaje uchovávané na účely personalizácie preukazov totožnosti alebo dokladov o pobyte by sa navyše mali uchovávať nanajvýš bezpečným spôsobom, a len do dátumu vyzdvihnutia dokladu a v žiadnom prípade nie dlhšie ako 90 dní od dátumu vydania dokladu. Po uplynutí uvedenej lehoty by sa uvedené biometrické údaje mali okamžite vymazať alebo zničiť. Týmto by nemalo byť dotknuté žiadne iné spracúvanie uvedených údajov v súlade s právom Únie a vnútroštátnym právom v oblasti ochrany údajov.

Súdny dvor Európskej únie už vo svojom rozsudku vo veci Schwarz (C-291/12,

²Pracovný dokument útvarov Komisie: Posúdenie vplyvu – Sprievodný dokument k návrhu nariadenia o posilnení zabezpečenia preukazov totožnosti občanov Únie a dokladov o pobyte vydávaných občanom Únie a ich rodinným príslušníkom vykonávajúcim svoje právo na voľný pohyb. SWD(2018) 110 final. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=SWD%3A2018%3A0110%3AFIN>.

³ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679 z 27. apríla 2016 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a o voľnom pohybe takýchto údajov, ktorým sa zrušuje smernica 95/46/ES (všeobecné nariadenie o ochrane údajov); <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2016/679/oj?locale=sk>

EU:C:2013:670)⁴ rozhodol, že používanie a uchovávanie biometrických údajov na pamäťovom médiu pasov je v súlade s článkom 7 (rešpektovanie súkromného a rodinného života) a článkom 8 (ochrana osobných údajov) Charty základných práv Európskej únie⁵.

Záver

Komisia sa domnieva, že nariadenie (EÚ) 2019/1157 v plnej miere rešpektuje základné práva EÚ, najmä požiadavky na ochranu údajov.

⁴ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/PDF/?uri=CELEX:62012CJ0291&from=sk>

⁵ Charta základných práv Európskej únie, Ú. v. EÚ C 326, 26.10.2012, s. 391 – 407.